

Toelichting op het aanvragen van een vergunning voor:

- **Het leveren van elektriciteit**
- **Het leveren van elektriciteit inzake peer-to-peer handel**
- **Het leveren van gas aan eindafnemers met een kleine aansluiting**

Inhoud

1	Inleiding.....	4
1.1	Algemene instructie verzamelen gegevens.....	4
1.2	Instructie aanvraagformulier.....	4
1.2.1	Aanvraagprocedure.....	5
1.2.2	Controle volledigheid van de aanvraag.....	5
1.2.3	Inhoudelijke behandeling	5
1.2.4	Beslistermijn.....	5
1.2.5	Vaststelling van het besluit.....	6
1.2.6	Kosten vergunningaanvraag	6
2.	Samenvatting aanvraag en adres- en contactgegevens	6
3.	Organisatorische kwaliteit.....	7
3.1	Algemene informatie beschrijving organisatie.....	7
3.1.1	Ondernemingsplan en Risicomanagementplan	7
3.2	Administratieve organisatie en interne controle	9
3.2.1	Beschrijving administratieve organisatie en interne controle	9
3.2.2	Assurance-rapport van een onafhankelijke accountant	13
3.3	Dienstverleningsovereenkomsten	14
3.4	De unieke identificatiecode van de aanvrager	15
3.5	Gedragscodes	15
3.6	Registratie geschillencommissie	15
3.7	Offertes, leveringsovereenkomsten en facturen.....	16
3.7.1	Modelcontracten.....	16
3.7.2	Vrije contractvormen	17
4.	Financiële kwaliteit.....	17
4.1	Jaarrekening of openingsbalans	17
4.2	Non-faillissementsverklaring	17
4.3	Algemene instructie module Financiële Positie Vergunningaanvrager	17
4.4	Toelichting per onderdeel van de module Financiële Positie Vergunningaanvrager	19
5	Technische kwaliteit	21
5.1	Inkoop en transport van elektriciteit, elektriciteit inzake peer-to-peer handel en/of gas..	22
5.2	Gedegen inkoopstrategie	22
5.3	Balanceringsverantwoordelijkheid elektriciteit, elektriciteit inzake peer-to-peer handel en/of gas	232
6	Integriteit	24
6.1	Instructie VOG Rechtspersoon.....	24
6.1.1	Functionaris met een niet-Nederlandse nationaliteit	254
6.2	Instructie Bibob-vragenformulier	26

6.2.1	Door wie moet het Bibob-vragenformulier worden ingevuld?	265
6.2.2	Landelijk Bureau Bibob	27

1 Inleiding

Dit document geeft een toelichting hoe u bij de Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) een vergunning voor het leveren van elektriciteit, elektriciteit inzake peer-to-peer handel en/of gas aan een eindafnemer met een kleine aansluiting kunt aanvragen.¹ Op onze website² vindt u een opsomming van de formulieren die u moet aanleveren wanneer u een aanvraag indient.

U komt, als aanvrager in aanmerking voor een vergunning voor het leveren van elektriciteit, elektriciteit inzake peer-to-peer handel en/of gas aan een eindafnemer met een kleine aansluiting (hierna: leveringsvergunning) wanneer u beschikt over de benodigde organisatorische, financiële en technische kwaliteiten alsmede over voldoende deskundigheid.³

Wij verwachten, voordat u een aanvraag indient, dat u zich heeft verdiept in alle voor de energieleveranciers geldende wet- en regelgeving. Meer informatie over de geldende wet- en regelgeving kunt u vinden op onze website.⁴

In deze toelichting wordt verder ingegaan op enkele vereisten, zodat u uw aanvraag voor een vergunning voor het leveren van elektriciteit, elektriciteit inzake peer-to-peer handel en/of gas aan een eindafnemer met een kleine aansluiting (hierna: aanvraag) op een juiste en volledige wijze kunt invullen en indienen.

1.1 Algemene instructie verzamelen gegevens

Voor het aanvragen van een vergunning moet u een hoop gegevens verzamelen en formulieren invullen. Voordat u de aanvraag indient, zult u een aantal voorbereidingen moeten treffen voor het verzamelen van de gegevens die u aan de ACM moet verstrekken. Op de website van de ACM vindt u een overzicht van de informatie die u moet aanleveren bij uw vergunningaanvraag en welke stappen u moet ondernemen voordat u uw aanvraag kunt indienen.⁵

1.2 Instructie aanvraagformulier

U vult alle onderdelen van het aanvraagformulier in. Dit dient op grond van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) te gebeuren in de Nederlandse taal. U nummert de door u bijgevoegde bijlagen (documenten die de aanvrager verstrekt) en vult de tabel in hoofdstuk 7 van het

¹ Een kleine aansluiting is een aansluiting met een doorlaatwaarde kleiner dan of gelijk aan 3 x 80 Ampère voor elektriciteit of 40 m³(n) per uur voor gas.

² <https://www.acm.nl/nl/energie/elektriciteit-en-gas/energie-verkopen/energie-leveren-met-vergunning/energievergunning-aanvragen>

³ Artikel 2.18 van de Energiewet.

⁴ <https://www.acm.nl/nl/verkoop-aan-consumenten>, <https://www.acm.nl/nl/energie/elektriciteit-en-gas/energie-verkopen/energie-leveren-met-vergunning/eisen-energievergunning> en <https://www.acm.nl/nl/energie/wetten-en-regels-voor-de-energiemarkt>

⁵ <https://www.acm.nl/nl/energie/elektriciteit-en-gas/energie-verkopen/energie-leveren-met-vergunning/energievergunning-aanvragen>

aanvraagformulier in. Indien u documenten wilt overleggen die niet in het Nederlands zijn opgesteld dan verzoekt de ACM u om ook een vertaling van deze documenten te verstrekken. De ACM maakt hierbij een uitzondering voor inkoopovereenkomsten die in de energiesector in de regel in het Engels zijn opgesteld. Wel kunnen wij u verzoeken om een Nederlandse vertaling aan te leveren van bepaalde bedingen in deze overeenkomst.

Aanvraagprocedure

Stuur de aanvraag en alle documenten beveiligd via cryptshare.acm.nl. Gebruik hierbij ons mailadres acm-post@acm.nl. De dag waarop de ACM de aanvraag ontvangt, dan start de termijn van de aanvraag. De ACM stuurt u een ontvangstbevestiging waarop de datum van ontvangst staat vermeld. Meer informatie over het beveiligd versturen vindt u in het Aanvraagformulier.

Controle volledigheid van de aanvraag

De ACM controleert eerst of uw aanvraag compleet is, dat wil zeggen alle informatie bevat waar de ACM in het aanvraagformulier om heeft gevraagd.

Als de aanvraag niet compleet is, ontvangt u van de ACM een verzoek om de aanvraag binnen de gestelde termijn aan te vullen. De ACM schort de beslistermijn op, totdat u de gevraagde informatie heeft verstrekt. Wanneer u de aanvraag niet of niet tijdig aanvult en u niet om een verlenging van de gestelde termijn heeft verzocht, kan de ACM besluiten de aanvraag niet in behandeling te nemen. Dit besluit kan de ACM ook nemen wanneer u de aanvraag slechts gedeeltelijk aanvult. U krijgt in beginsel slechts één keer de gelegenheid om uw aanvraag aan te vullen, zodat deze volledig is.

Inhoudelijke behandeling

Zodra de ACM vaststelt dat de aanvraag compleet is, start de behandeling van de aanvraag. De ACM toetst of de aanvrager voldoet aan de vergunningseisen. Gedurende de behandeling kan blijken dat de ACM aan de hand van de verstrekte gegevens onvoldoende in staat is om te beoordelen of de aanvrager voldoet aan de vergunningseisen. De ACM kan u dan om meer informatie vragen. In dat geval wordt de termijn opgeschort totdat de aanvullende informatie is verstrekt. U krijgt in beginsel slechts één keer de gelegenheid om uw aanvraag inhoudelijk aan te vullen.

Beslistermijn

De ACM heeft acht weken de tijd om op een aanvraag te beslissen.⁶ Het is mogelijk dat de ACM door omstandigheden meer tijd nodig heeft dan de standaard beslistermijn van acht weken. De ACM kan dan beslissen om deze termijn te verlengen.⁷ Hierover ontvangt u bericht van de ACM,

⁶ Artikel 4.13 van de Algemene wet bestuursrecht.

⁷ Artikel 4.14, derde lid, van de Algemene wet bestuursrecht.

waarbij ook het aantal weken wordt genoemd waarmee de ACM de beslistermijn verlengt. De ACM streeft er naar alle aanvragen binnen de standaard beslistermijn te behandelen.

In paragraaf 6.2.2 staat aangegeven kan de ACM het LBB om een Bibob-advies vragen. Wanneer de ACM het LBB om advies vraagt, wordt u hiervan op de hoogte gesteld. De adviestermijn voor het LBB om een Bibob-advies te geven bedraagt in principe acht weken met een verlengingsmogelijkheid van vier weken. Onze beslistermijn wordt dan opgeschort. Ook kan het LBB om aanvullende informatie verzoeken aan de betrokkene of aan de ACM. Dan wordt de adviestermijn van het LBB opgeschort en onze termijn voor het beslissen wordt dan ook verder opgeschort.

Vaststelling van het besluit

Na de (inhoudelijke) behandeling van de aanvraag stelt de ACM het definitieve besluit vast. Dit kan betreffen:

- Een besluit tot verlening van de vergunning;
- Een besluit tot het niet in behandeling nemen van de aanvraag (zie paragraaf 1.2.2.).
- Een besluit tot afwijzing van de vergunningaanvraag;

De ACM publiceert bij toekenning van de vergunning het besluit op de website van de ACM (www.acm.nl).

Kosten vergunningaanvraag

De ACM brengt kosten in rekening voor het aanvragen van een vergunning. De hoogte van dit bedrag kunt u vinden op onze website.

Daarnaast wordt bij de vergunningaanvraag om gegevens gevraagd die geld kosten. Denk aan een uittreksel van de Kamer van Koophandel, een non-faillissementsverklaring, een getrouwheidsverklaring van een accountant, een assurance-rapport van een onafhankelijke accountant ingeschreven bij de NBA (hierna: accountant), de inschrijving bij de Geschillencommissie en het aanvragen van een VOG RP. Deze kosten komen voor rekening van de aanvrager van de vergunning.

2. Samenvatting aanvraag en adres- en contactgegevens

In hoofdstuk 2 van het aanvraagformulier wordt u gevraagd om de volgende gegevens in te vullen:

- Uw naam
- Welke vergunning(en) u aanvraagt
- Naam van directeur
- Kvk-nummer
- Vestigings- en postadres
- Contactgegevens
- Contactpersoon en zijn of haar contactgegevens in te vullen.

3. Organisatorische kwaliteit

3.1 Algemene informatie beschrijving organisatie

Onder paragraaf 3.1 van het aanvraagformulier geeft u de volgende informatie:

1. Een weergave van de juridische en eigendomsstructuur van de aanvrager;
2. Een recent en gewaarmerkt uittreksel van de Kamer van Koophandel waaruit blijkt:
 - a. Wat de huidige juridische en eigendomsstructuur is;
 - b. Wie op het moment van de vergunningaanvraag de (beslissingsbevoegde) bestuurders zijn van de organisatie;
 - c. Indien van toepassing: van welke handelsnamen de aanvrager (mogelijk) gebruik zal maken.
3. Ondernemingsplan en risicomanagementplan. Zie paragraaf 3.1.1.

3.1.1 Ondernemingsplan en Risicomanagementplan

Het ondernemingsplan

Bij uw aanvraag moet u een ondernemingsplan indienen. Met het ondernemingsplan moet u inzicht geven in ondernemersvaardigheden, doelen, marktpositie, de haalbaarheid en het verdienmodel. In het ondernemingsplan moet u drie jaar vooruitkijken (naast het jaar waarin het wordt opgesteld) en het ondernemingsplan dient actueel te zijn.

Het risicomanagementplan

Het risicomanagementplan betreft een periode van ten minste drie jaar, en bevat in ieder geval:

- a. de doelgroep van de leverancier en hoe de leverancier aan de vraag naar de levering van elektriciteit, elektriciteit inzake peer-to-peer handel en gas verwacht te voldoen;
- b. een beschrijving van de onderstaande risico's voor de leverancier en welke maatregelen de leverancier neemt om deze risico's en andere risico's die de soliditeit van de leverancier kunnen aantasten te beheersen:
 - 1°. Marktrisico's;
 - 2°. Debiteurenrisico's;
 - 3°. Tegenpartijrisico's;
 - 4°. Liquiditeitsrisico's;
 - 5°. Operationele risico's;
 - 6°. Risico's als gevolg van andere activiteiten dan de levering van elektriciteit, elektriciteit inzake peer-to-peer handel of gas aan eindafnemers met een kleine aansluiting;
 - 7°. Andere risico's voor de financiële positie;
- c. de risicobereidheid van de leverancier met inbegrip van de mate waarin de leverancier bereid is de risico's van bovenstaand onderdeel b te nemen.⁸

Van vergunninghouders wordt verwacht dat zij bewust bepalen in welke mate zij bereid zijn risico's te lopen en dat zij deze risico's vervolgens voortdurend beheersen.

⁸ Artikel 2.29, vijfde lid, van de Energieregeling.

Het risicomanagementplan bevat verder in ieder geval bedrijfsmatige risico's, hieronder vallen ook de operationele, IT-risico's⁹ en financiële risico's, die bepalend zijn voor de financiële positie (fipo) van de vergunninghouder. Daaronder vallen ook risico's als gevolg van andere activiteiten dan de levering aan eindafnemers met een kleine aansluiting. Van u wordt verwacht dat u deze risico's in het risicomanagementplan opneemt en dat u vaststelt op welke wijze deze risico's worden beheerst. U dient zich, als onderdeel van een keten, met daarin onder meer de balanceringsverantwoordelijke partijen, bewust te zijn van mogelijke systeemrisico's die ontstaan bij het wegvallen van een ketenpartij. Hierbij dient u aandacht te hebben voor de wijze waarop de beheersmaatregelen in de organisatie geïmplementeerd zijn, bijvoorbeeld door middel van instructies en beperkingen die aan de medewerkers worden meegegeven.

Een ander onderdeel van het risicomanagementplan is het inzicht in de wijze waarop gezorgd wordt voor een voldoende weerbare financiële positie. Met een voldoende weerbare financiële positie wordt het volgende bedoeld:

1. De aanvrager moet aantonen aan zijn verplichtingen op lange termijn te kunnen voldoen door te beschikken over een solvabiliteitsprognose over ten minste de eerstvolgende drie jaren waaruit in ieder geval blijkt dat gedurende deze jaren:
 - a. Het eigen vermogen positief is; en
 - b. De vermogensstructuur, gelet op de risicobereidheid, bedoeld in onderdeel b van het ondernemingsplan, voldoende financieel weerbaar is voor het opvangen van de risico's, bedoeld in onderdeel c van het risicomanagementplan,
2. De aanvrager moet aantonen dat hij gedurende ten minste de eerstvolgende twaalf maanden kan voldoen aan zijn betalingsverplichtingen door over een liquiditeitsprognose te beschikken waaruit blijkt dat de stand van de liquide middelen gedurende die twaalf maanden positief is, rekening houdend met het onder paragraaf 4.4. genoemde stress-scenario's.
3. De liquiditeitsprognose:
 - a. Maakt onderscheid tussen de operationele kasstroom, de investeringskasstroom en de financieringskasstroom;
 - b. Geeft inzicht in een maandelijkse stand van de liquide middelen bij een geeft inzicht in een maandelijkse stand van de liquide middelen bij een voortdurend en tijdig voldoen aan de leveringsverplichtingen en betalingsverplichtingen van de leverancier, waarin alle openstaande verplichtingen worden meegenomen;
 - c. Indien er financiering wordt ontvangen, voorziet in onderbouwing hiervoor met gegevens of bescheiden;
 - d. Blijft gedurende de in de aanhef bedoelde periode van twaalf maanden positief in verschillende scenario's met inbegrip van volatiele marktomstandigheden.

Indien aanvrager beschikt over een rechtsgeldige verklaring als bedoeld in artikel 403, eerste lid, onder f, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, van een rechtspersoon of vennootschap door wie de financiële gegevens van de aanvrager zijn geconsolideerd, verstrekt de aanvrager de verklaring aan de Autoriteit Consument en Markt en kan voor de solvabiliteitsprognose en

⁹ Zie Toelichting van de Energieregeling.

liquiditeitsprognose¹⁰ gebruik worden gemaakt van de geconsolideerde financiële gegevens van die rechtspersoon of vennootschap.

Herstelplan

Ook dient het risicomanagementplan de procedures te bevatten die zien op het treffen van herstelmaatregelen in het geval dat de aanvrager niet meer aan de vergunningseisen voldoet.¹¹ In deze procedure wordt in ieder geval beschreven wie het nemen van herstelmaatregelen voorbereidt, wie contact met de ACM opneemt en wanneer dit gebeurt en welke mogelijke herstelmaatregelen kunnen worden verwacht. Het herstelplan *zelf* bevat een overzicht van de benodigde herstelmaatregelen, de effecten daarvan en de termijn waarbinnen de herstelmaatregelen worden getroffen om aan de vereisten te voldoen.

3.2 Administratieve organisatie en interne controle

U dient een beschrijving aan te leveren van het geheel van processen, procedures en werkinstructies binnen de administratieve organisatie (de AO) en de onafhankelijke interne controle (IC) daarvan om te zorgen dat deze processen correct worden uitgevoerd en risico's worden beperkt. Het doel hiervan is om de betrouwbaarheid van financiële rapportages, naleving van wet- en regelgeving en de beheersing van bedrijfsprocessen te waarborgen.

Om de kwaliteit en volledigheid van vergunningaanvragen te waarborgen, dient u een assurance-rapport van een accountant bij te voegen, die onderzoekt of de AO/IC volledig is opgezet en geïmplementeerd.

De ACM gaat na of u de processen voldoende beheerst en controleert of uw procesbeschrijvingen voldoen aan de geldende wet- en regelgeving.

3.2.1 Beschrijving administratieve organisatie en interne controle

De ACM verzoekt u om een beschrijving van de opzet van de administratieve organisatie en interne/externe controle (hierna: AO/IC), met inbegrip van de financiële administratie bij de aanvraag in te dienen. U moet aantonen dat u beschikt over een goede AO/IC. Dit betekent dat de beschreven opzet van de AO/IC ook geïmplementeerd moet zijn (ook wel 'het bestaan van de AO/IC' genoemd). Voor de beoordeling of een aanvrager een goede AO/IC heeft, hanteert de ACM een toetsingskader AO/IC (hierna: toetsingskader AO/IC).¹²

Een aanvrager heeft grip op zijn processen door een goede AO/IC op te zetten, te implementeren en permanent te laten werken. Het toetsingskader AO/IC richt zich op het deel van de AO/IC dat betrekking heeft op processen die voor klanten van een energieleverancier direct van belang zijn. Het toetsingskader AO/IC richt zich op de volgende aspecten:

¹⁰ Artikel 2.29, eerste lid, van de Energieregeling.

¹¹ Artikel 2.34 van de Energieregeling en artikel 2.18, eerste en tweede lid, van de Energiewet.

¹² Artikel 2.28, eerste lid, van de Energieregeling en bijlage 1 bij het aanvraagformulier.

1. Wet- en regelgeving;
2. Ondernemingsplan en risicomanagementplan (zie paragraaf 3.1.1);
3. Integer handelen;
4. Controle-technische functiescheiding;
5. Beheersing bedrijfsprocessen I en II (waaronder risicobeheersing)¹³;
6. Controle op informatie - verbandscontrole;
7. Controle op informatie - registers;
8. Beveiliging.

Deze aspecten staan kort toegelicht in de eerste kolom van bijlage 1 bij het aanvraagformulier het Toetsingskader AO/IC.

De ACM licht enkele aspecten van het Toetsingskader AO/IC hieronder nader toe:

Wet- en regelgeving

Bij de inrichting van processen die rechtstreeks te maken hebben met de levering van energie en de normen die daarbij zullen worden gehanteerd, moet u rekening houden met geldende wet- en regelgeving. Hierna volgt een (niet-limitatieve) lijst van relevante wet- en regelgeving.

- Energiewet;
- Energiebesluit;
- Energieregeling;
- Invoeringsregeling;
- Burgerlijk Wetboek (hierna: BW);
- Besluit modelcontracten;

Aan dit overzicht kunnen geen rechten worden ontleend. Wet- en regelgeving kan wijzigen. Het is de taak van de aanvrager/vergunninghouder om wijzigingen bij te houden, te beoordelen of dit invloed heeft op de processen en de daarbij geldende normen en tijdig voorbereidingen te treffen zodat processen en gehanteerde offertes, overeenkomsten en rekeningen aan de wet- en regelgeving voldoen.

U moet een beschrijving van de interne beheersmaatregelen opnemen die u treft om te waarborgen dat de relevante wettelijke voorschriften worden nageleefd. Onder de relevante wettelijke voorschriften wordt verstaan relevant ten aanzien van het verrichten van de activiteit waarvoor de vergunning wordt aangevraagd of is verleend.

De ACM toetst of de organisatie van een de aanvrager zo is ingericht dat de naleving van relevante wet- en regelgeving, waaronder voorschriften over oneerlijke handelspraktijken (afdeling 3a, titel 3, van Boek 6 van het BW), intern voldoende is geborgd.

¹³ Beheersing Bedrijfsprocessen (waaronder risicobeheersing) is in het formulier 'Toetsingskader AO/IC' in twee onderdelen gesplitst (I en II). Bedrijfsprocessen I gaan over verkoop- en inkoopproces, risicomanagementproces, klachtenbeheerproces, beheer van klantgegevens. Bedrijfsprocessen II gaan over financieel beheer van de onderneming.

Controletechnische functiescheiding

Voor het verkrijgen van een vergunning dient de administratieve organisatie en het daarin opgenomen stelsel van interne controlemaatregelen adequaat te zijn opgezet en geïmplementeerd.

Dit houdt in dat er sprake moet zijn van een adequate controletechnische functiescheiding.

Belangrijke processen bij een energieleverancier zijn inkoop, verkoop, betaling, administratie en risicomanagement. Primair moet er een scheiding zijn tussen deze processen (de inkoper is bijvoorbeeld niet tevens de verkoper) en secundair binnen de processen zelf (de inkoper verricht niet zelf de betaling voor de inkoop).

Het basisprincipe van de secundaire functiescheiding is dat verschillende functies binnen eenzelfde proces over verschillende personen worden verdeeld. De binnen een proces te onderscheiden controletechnische functies zijn onder te verdelen in: beschikken, bewaren, registreren, controleren en uitvoeren.

De beschikkende functie in een bepaald proces neemt de beslissingen met betrekking tot dat proces (bijv. de inkoper). De bewarende functie in een bepaald proces is gehouden tot het bewaren van goederen, gelden of gegevens (bijv. de databasebeheerder). Deze functies moeten verantwoordingsinformatie verstrekken aan de registrerende functie (bijv. de boekhouding). De controlerende functie moet bijvoorbeeld nagaan of de uitvoering van de opdracht met de opdracht overeenstemt (bijvoorbeeld controle betaling). De bevoegde bestuurder moet maatregelen nemen die ervoor zorgen dat de verschillende functies binnen eenzelfde proces over verschillende personen worden verdeeld.

Tegenwoordig worden bepaalde functies of delen ervan overgenomen door geautomatiseerde systemen. Het inkoopproces kan bijvoorbeeld deels geautomatiseerd zijn op basis van voorgeprogrammeerde algoritmen en marktsignalen. Het facturatieproces kan volledig geautomatiseerd verlopen doordat meterstanden digitaal worden uitgelezen, verwerkt in de facturatiesoftware en de factuur automatisch wordt gegenereerd. Dit alles reduceert de menselijke rol, maar de functiescheiding verplaatst zich naar de ontwikkeling en het beheer van de software. Dit vereist robuust toegangsbeheer, wijzigingsbeheer en geautomatiseerde controles. De functiescheiding moet worden doorgetrokken naar de IT-afdeling, zodat een programmeur niet zelf test, de ontwikkelaar niet zelf beheert en de databasetoegang gescheiden is van de applicatie.

Daarnaast worden taken ook steeds vaker uitbesteed. De belangrijkste gevaren hierbij kunnen zijn het verlies van controle, risico's op fraude en fouten, een afname van de kwaliteit van controles op uitbesteede taken, verlies van specifieke kennis binnen de organisatie en mogelijke problemen met de naleving van wet- en regelgeving. Wanneer u taken uitbesteedt, controleert de ACM of u voldoende in staat bent de uitbesteede taak te controleren en of u voldoende in staat bent om ervoor te zorgen dat de wet- en regelgeving wordt nageleefd.

Dit alles houdt in dat het van de specifieke situatie bij een aanvraag voor een vergunning afhangt of er sprake is van een adequate controletechnische functiescheiding qua opzet en implementatie. Om van een adequate controletechnische primaire en secundaire functiescheiding te kunnen spreken, zal de ACM beoordelen of voldoende natuurlijke personen in de organisatie zelf

werkzaam te zijn over wie die functies zijn verdeeld, ongeacht de mate van automatisering en uitbesteding. Wanneer te weinig personen werkzaam zijn bij de aanvrager doordat bijna alle taken en processen worden uitbesteed, acht de ACM het risico op fouten en de mogelijkheid van het omzeilen van interne controles te groot.

Wij verzoeken u om een overzicht van de belangrijkste processen met de namen van de functionarissen die verantwoordelijk zijn voor het beschikken, bewaren, registreren, uitvoeren en controleren in een tabel aan te leveren.

Wanneer er een te beperkte controletechnische functiescheiding is, zal de ACM geen vergunning verlenen. Een te beperkte controletechnische functiescheiding verhoogt het risico op fraude, fouten en misbruik met mogelijk nadelige gevolgen voor de financiële weerbaarheid en betrouwbare levering.

Beheersing bedrijfsprocessen I en II

De beschrijving van de AO/IC moet tenminste de processen voor inkoop, verkoop, risicomanagement, betaling en administratie bevatten. Daarbij moet u tevens de aanwezige risico's binnen deze processen aangeven en de wijze waarop u deze risico's beheerst. U dient in de AO/IC een beschrijving op te nemen van de interne beheersmaatregelen die u treft om te waarborgen dat de relevante wettelijke voorschriften worden nageleefd. Wanneer u processen uitbesteedt, dan moet u in de beschrijving van de opzet van de AO/IC deze processen vastleggen.

Bij de beschrijving van de hoofdprocessen zijn tenminste de volgende sub-processen beschreven:

- a. Facturatie (waaronder het proces voor het opstellen van termijnbedragen en jaar- en eindafrekeningen);
- b. Meetgegevens processen (het verloop van het berichtenverkeer);
- c. Debiteurenbeheer (waaronder de incassoprocedures en het incassobeheer);
- d. Uitwisselbaarheid van klantgegevens met het oog op een procedure leveringszekerheid.

U moet ervoor zorgen dat uw (administratieve en IT-)systemen blijvend in staat zijn om de aanvullende klantgegevens aan de landelijke netbeheerders te kunnen overdragen en van de landelijke netbeheerders te kunnen ontvangen met gebruikmaking van het vastgestelde dataformat en volgens de procedure. De ACM acht het van belang dat alle vergunninghouders in staat en voorbereid zijn om uitvoering te geven aan artikel 2.28, derde lid, van de Energieregeling.¹⁴

Hiervoor moet u als energieleverancier niet alleen aan bovengenoemde verplichtingen voldoen maar verwacht de ACM ook het volgende:

- U neemt deel aan de door de landelijke netbeheerders te organiseren periodieke testen.
- U zorgt ervoor dat in uw organisatie één of meerdere contactpersonen aangewezen zijn die verantwoordelijk zijn voor (communicatie over) de testen en voor een daadwerkelijke uitvoering van de Energieregeling.

¹⁴ Daarmee aan de bepalingen uit Afdeling 2.3 Maatregelen in het kader van de leveringszekerheid te voldoen.

Beschrijving van de AO/IC en toetsingscriteria

Het toetsingskader AO/IC laat zien welke aspecten in ieder geval deel uitmaken van de beschrijving van de opzet van de AO/IC¹⁵, die u aan de ACM verstrekt (tweede kolom). Daarnaast wil de ACM met het toetsingskader AO/IC duidelijkheid geven over de criteria waaraan u als aanvrager, tenminste moet voldoen om te kunnen spreken van een 'goede AO/IC', die betrouwbare levering garandeert. Dit laat onverlet dat ook op andere wijze aan dit wettelijke vereiste kan worden voldaan, op voorwaarde dat de aanvrager in staat is om dit aan te tonen.

Bij het onderzoek door de onafhankelijke accountant in het kader van de uitvoering van diens assurance-opdracht zal dan ook de gehele AO/IC van de aanvrager moeten worden betrokken.

Naast de beschrijving van de AO/IC-opzet, die de aanvrager aan de ACM verstrekt, vult u het 'Invulformat AO/IC'¹⁶ in. De accountant geeft aan of de opzet en implementatie van de AO/IC op het moment van aanvraag voldoen aan de toetsingscriteria zoals opgenomen in het toetsingskader AO/IC (derde kolom). Het gaat dus om de feitelijke situatie op het moment van toetsing voor het indienen van de aanvraag. Indien de aanvrager niet aan de toetsingscriteria voldoet dan geeft de accountant in dit invulformat AO/IC een bondige beschrijving van de tekortkomingen in de AO/IC en of deze voortkomen uit de opzet of het gevolg zijn van de implementatie. Het kan voorkomen dat de aanvrager tussen het moment van indiening van de vergunningaanvraag en het moment van vergunningverlening door de ACM nog enkele beheersmaatregelen moet implementeren. De accountant geeft in dat geval in *bijlage 5* in de kolom 'Implementatieplan' aan hoe en wanneer de aanvrager deze maatregelen zal implementeren, met een uiterlijke termijn van acht weken na indiening van de aanvraag.

Na vergunningverlening dient u ervoor te zorgen dat de AO/IC blijft functioneren zoals deze is opgezet zodat u blijft beschikken over de benodigde organisatorische kwaliteit voor een goede uitvoering van uw taak als vergunninghoudende energieleverancier.

3.2.2 Assurance-rapport van een onafhankelijke accountant

Om de kwaliteit en volledigheid van vergunningaanvragen te waarborgen, verlangt de ACM van de aanvrager een assurance-rapport van een accountant, die onderzoekt of de AO/IC volledig is opgezet en geïmplementeerd. Voor een dergelijk assurance-rapport zult u een accountant een opdracht moeten verstrekken.

1. U maakt een beschrijving van de AO/IC.
2. U vult het 'Invulformat AO/IC' (*bijlage 5*) in.
3. U verstrekt een assurance-opdracht aan een accountant. U maakt hiervoor gebruik van het format zoals opgenomen in *bijlage 2* bij het aanvraagformulier.

Overhandig de accountant tevens de volgende documenten:

- Het door u ingevulde 'Invulformat AO/IC'
- *Bijlage 3* en *bijlage 4* bij het aanvraagformulier.

¹⁵ Artikel 2.28, eerste lid, van de Energieregeling.

¹⁶ *bijlage 5* bij het aanvraagformulier

In *bijlage 2* is de instructie aan de accountant in het kader van uw opdrachtverstrekking opgenomen. Dit format biedt duidelijkheid aan de accountant over wat hij in het kader van de vergunningaanvraag moet onderzoeken. De accountant onderzoekt:

- Of de beschreven AO/IC adequaat is opgezet;
- Of de beschreven AO/IC adequaat is geïmplementeerd;
- Of het 'Invulformat AO/IC' door de aanvrager juist en volledig is ingevuld.

Zoals eerder aangegeven betreft de accountant de gehele AO/IC in zijn onderzoek. Hierbij onderzoekt de accountant of de beschreven opzet van de AO/IC voldoet aan de toetsingscriteria van het toetsingskader AO/IC. Tevens zal de accountant het realiteitsgehalte van de beschreven opzet ten opzichte van de omvang van de organisatie betrekken bij zijn onderzoek.

De accountant onderzoekt en stelt bij de uitvoering van zijn opdracht vast of hetgeen u in het 'Invulformat AO/IC' heeft ingevuld, overeenkomt met de feitelijke situatie. Wanneer de accountant vaststelt dat het invulformat AO/IC door de aanvrager volledig en juist is ingevuld, zal hij het door u ingevulde format waarmerken.

De accountant rapporteert over de uitkomsten van zijn onderzoek in een assurance-rapport. De accountant maakt hiervoor gebruik van een van de volgende twee formats:

- Format Assurance-rapport – Goedkeurend oordeel (*bijlage 3*);
- Format Assurance-rapport – Oordeel met beperking (*bijlage 4*).

Het format 'Assurance-rapport – Oordeel met beperking' wordt gebruikt in de eerdergenoemde situatie waarin de aanvrager tussen het moment van indiening van de vergunningaanvraag en het moment van vergunningverlening door de ACM nog enkele beheersmaatregelen dient te implementeren. Het bestaan van de beschreven opzet van de AO/IC kan dan nog niet worden vastgesteld, omdat de betreffende procedure/interne beheersmaatregel nog nooit is uitgevoerd. Bijvoorbeeld de situatie waarin de aanvrager wel al een klachtenregister heeft, maar waarin nog geen registraties zijn opgenomen, omdat er nog geen klachten zijn ontvangen.

3.3 Dienstverleningsovereenkomsten

Een aanvrager kan ervoor kiezen om processen uit te besteden. U moet dan wel aantonen dat deze processen door u beheerst kunnen worden en dat hierop interne en/of externe controle wordt uitgevoerd. Ook processen die zijn uitbesteed maken dus deel uit van de administratieve organisatie zoals bedoeld in paragraaf 3.2.1. Voorbeelden van processen die aan derden kunnen zijn uitbesteed zijn:

- Verkoop via wederverkopers of tussenpersonen;
- Backoffice-diensten;
- Inkoop- en/of balanceringsverantwoordelijkheid.

Belangrijk is dat dienstverleningsovereenkomsten voor een voldoende lange termijn worden afgesloten. De ACM neemt de aanvraag pas in behandeling wanneer de definitieve en door alle contractpartijen ondertekende dienstverleningsovereenkomsten zijn verstrekt. Dit betekent onder

meer dat de door u ingezonden overeenkomsten met derden definitief moeten zijn, dat wil zeggen gedateerd en getekend, voordat de ACM de behandeling start.

Wanneer u de verkoop uitbesteed aan wederverkopers of tussenpersonen dient het voor eindafnemers met een kleine aansluiting duidelijk te zijn dat de dienstverlener handelt namens de aanvrager. In de beschrijving van het proces Verkoop dient terug te komen hoe u dit waarborgt en hoe u er tevens ervoor zorgt dat u dit proces voldoende beheerst en dat de geldende wet- en regelgeving door deze wederverkoper wordt nagekomen. U blijft als vergunninghouder altijd verantwoordelijk voor de naleving van de geldende wet- en regelgeving door wederverkopers of tussenpersonen die namens u handelen.

Let op: Bibob

Bij het uitbesteden van processen, zoals aan wederverkopers, kan de ACM het Bibob-onderzoek uitbreiden naar de ondernemingen aan wie de aanvrager de processen uitbesteed. Voor meer informatie zie paragraaf 6.2.

3.4 De unieke identificatiecode van de aanvrager

De uitvoeringsinstantie Energie Data Services Nederland B.V. (EDSN)¹⁷ faciliteert het berichtenverkeer in de energiemarkt en de gegevensuitwisseling met andere marktpartijen. Om hieraan deel te kunnen nemen dient een leverancier te beschikken over (een) unieke identificatiecode(s). De unieke identificatiecode(s) word(t)(en) onder meer gebruikt voor de afwikkeling van marktprocessen, zoals verhuizingen van klanten en wisselingen van energieleverancier. Zonder unieke identificatiecode(s) is een leverancier niet in staat om zijn processen goed in te richten.

3.5 Gedragcodes

Bent u aangesloten bij een brancheorganisatie, zoals Energie Nederland of bij een andere brancheorganisatie dan moet u ook ondertekende toetredingsverklaringen tot de gedragcodes die deze brancheorganisatie hanteert bij uw vergunningaanvraag aanleveren.

3.6 Registratie geschillencommissie

Een eindafnemer moet een geschil met de leverancier kunnen voorleggen aan een onafhankelijke geschillencommissie. U moet zich daarom registreren bij een onafhankelijke geschillencommissie voor de behandeling van geschillen met afnemers met een kleine aansluiting. In de praktijk is dit de Geschillencommissie Energie (voor consumenten) en de Geschillencommissie Energie zakelijk in Den Haag.

¹⁷ Artikel 1.1, vierde lid, van de Energiewet.

3.7 Offertes, leveringsovereenkomsten en facturen

Om aan te tonen dat u beschikt over de benodigde organisatorische, kwaliteiten, alsmede over voldoende deskundigheid, dient u aan te tonen dat u redelijke voorwaarden hanteert. U moet bij uw aanvraag voorbeelden van alle gehanteerde offertes, overeenkomsten en facturen aanleveren. De ACM toetst of deze voldoen aan de geldende wet- en regelgeving. De ACM wijst u hierbij ook op de regels die gelden voor het verkopen aan consumenten¹⁸, deze regels gelden naast de energiewet- en regelgeving.

Een leveringsovereenkomst komt tot stand door aanvaarding van een schriftelijke of online offerte. Het BW bepaalt dat een consument van deze leveringsovereenkomst een bevestiging dan wel een afschrift dient te ontvangen.

U dient zelf per verkoopkanaal na te gaan of een bevestiging of een afschrift van de overeenkomst moet worden verstrekt en welke informatie daarin moet worden opgenomen.

De ACM beoordeelt of u de informatie op juiste wijze aan de consument zal verstrekken. U moet daarom, naast de offertes, ook de bevestigingen van de leveringsovereenkomsten, maar ook de daarbij behorende facturen verstrekken. Ook vermeldt u in het aanvraagformulier of online offertes al dan niet op een duurzame gegevensdrager zullen worden verstrekt.

Wilt u ook aan micro-ondernemingen gaan leveren? Deze ondernemingen hebben vanuit de Energiewet een apart beschermingsregime. Let hierop bij het opstellen van de leveringsovereenkomsten. De ACM toetst uw aanvraag aan de geldende wet- en regelgeving zoals die geldt voor consumenten, maar ook de geldende wet- en regelgeving wanneer u voornemens bent om aan micro-ondernemingen met een kleine aansluiting te gaan leveren.

De offerte en de leveringsovereenkomst en de bijbehorende voorwaarden en facturen voor eindafnemers met een kleine aansluiting dienen transparant te zijn opgesteld in duidelijke en begrijpelijke taal. U moet uw prijzen en voorwaarden op een dusdanige wijze presenteren dat eindafnemers in staat zijn prijzen en voorwaarden van verschillende leveranciers te vergelijken. Dit betekent dat u uniforme begrippen gebruikt en waar nodig uitleg geeft over de begrippen. Indien de begrippen die u gebruikt niet duidelijk zijn, kan de ACM u verzoeken om de begrippen uit te leggen of om andere begrippen te hanteren.

3.7.1 Modelcontracten

In de nieuwe Energiewet is geregeld dat vergunninghouders voor elektriciteit en/of gas twee soorten modelcontracten aan moeten bieden: een modelcontract voor een bepaalde tijd met vaste tarieven en een modelcontract voor onbepaalde tijd met variabele tarieven.

¹⁸ <https://www.acm.nl/nl/verkoop-aan-consumenten>.

Het modelcontract is een contract met bijbehorende algemene voorwaarden van Energie Nederland dat wordt vastgesteld door de ACM. Alle energieleveranciers die gas en/of elektriciteit leveren aan afnemers met een kleine aansluiting zijn volgens de Energiewet verplicht om deze modelcontracten aan te bieden.

Let op: voor vergunninghouders voor elektriciteit inzake peer-to-peer handel geldt de verplichting om een modelcontract aan te bieden niet.¹⁹

3.7.2 Vrije contractvormen

Naast deze overeenkomsten bent u vrij om ook andere leveringsovereenkomsten aan te bieden. Van alle door u aangeboden overeenkomsten moet u de offertes, overeenkomsten en de daarbij horende algemene voorwaarden en facturen aanleveren.

4. Financiële kwaliteit

Onder paragraaf 4 van het aanvraagformulier verstrekt de aanvrager financiële gegevens over zijn onderneming om aan te tonen dat hij beschikt over de benodigde financiële kwaliteit voor een goede uitvoering van zijn toekomstige taak als energieleverancier.

4.1 Jaarrekening of openingsbalans

Onder paragraaf 4.1 van het aanvraagformulier geeft u aan of de aanvrager beschikt over een jaarrekening of, indien de aanvrager een startende onderneming is, een openingsbalans. Deze dient te zijn voorzien van een verklaring omtrent getrouwheid die is ondertekend door een onafhankelijke accountant die daartoe certificeringsbevoegd is. De ACM verzoekt u tevens de daarbij behorende toelichting te verstrekken.

4.2 Non-faillissementsverklaring

Een aanvrager vraagt bij de rechtbank een non-faillissementsverklaring aan en voegt deze bij de aanvraag. Deze verklaring mag uiterlijk twee weken voor de aanvraag door de rechtbank zijn afgegeven. Indien u bij de aanvraag een zogenoemde 403-verklaring overlegt, dan verstrekt u een verklaring van de rechtbank die betrekking heeft op het moederbedrijf van de aanvrager in plaats van op de aanvrager zelf.

4.3 Algemene instructie module Financiële Positie Vergunningaanvrager

In paragraaf 4.5 van het aanvraagformulier wordt u verzocht de (Excel)module 'Financiële Positie Vergunningaanvrager', dat deel uitmaakt van het aanvraagformulier (*bijlage 6*), in te vullen. De

¹⁹ Artikel 2.23 Energiewet.

ACM vraagt via deze module gegevens op over de financiële positie van de aanvrager op het moment van aanvraag. De module is te vinden op de website van de ACM onder 'Vergunning aanvragen bij de ACM'. De module bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Algemene info & factsheet
2. Afzet
3. Cashflow (drie werkbladen)
4. Resultaten (drie werkbladen)
5. Balanspositie
6. Vragen financiële positie
7. Dataverwerking (dit werkblad dient u niet in te vullen)

In de factsheet wordt, naast de actuele bedrijfsgegevens, informatie over de aanvrager gevraagd die van invloed kan zijn op zijn financiële positie. Daarnaast bestaat de module uit een inschatting van de ontwikkeling van de financiële positie van de aanvrager voor de meetperiode, gegeven scenario's. Wanneer de factsheet door een aanvrager volledig is ingevuld, ontstaat een overzicht van de verwachte cashflow ontwikkeling, de verwachte winst- en verliesrekening en een verwachte eindbalans.

Bij het invullen van de module is het volgende belangrijk:

- Bepaalde posten op de balans, winst- en verliesrekening en/of begroting van de aanvrager zullen nader geïnterpreteerd moeten worden. Daarbij zullen altijd de International Financial Reporting Standards of de richtlijnen voor de Jaarverslaggeving gebruikt moeten worden.
- De beoordelingsperiode hoeft niet gelijk te zijn aan een boekjaar. De periode waarover de beoordeling plaatsvindt is bepaald door het moment van de vergunningaanvraag, dat is ingevuld op het tabblad "Algemene Info & Factsheet".
- U hoeft uitsluitend de groene velden in te vullen. Alle groene velden moeten gevuld zijn, dit kan ook met een nul-bedrag.
- Wanneer gegevens over de toekomst worden gevraagd moet u een inschatting hiervan invullen. U maakt de inschattingen op een realistische wijze. Dat betekent dat u zo veel mogelijk gebruik maakt van:
 - Historische financiële informatie, waaronder afzetpatronen;
 - Methoden voor de opstelling en toepassing van veronderstellingen;
 - Interne beheersingsmaatregelen rondom de totstandkoming van de inschattingen, waaronder inzet van deskundigheid, de inzet van ervaring over de bedrijfsactiviteiten en een scheiding tussen opstellen en autoriseren van de prognoses;
 - Het documenteren van de wijze waarop de inschattingen zijn gemaakt.
- Toelichtingen bij de ingevulde bedragen of aantallen dient u per regel op te nemen in de daarvoor bestemde kolom. Indien de ruimte onvoldoende is kunt u de toelichting ook via een apart document toesturen. Er moet in ieder geval toelichting worden gegeven op de bedragen voor:
 - "Overige ontvangsten";
 - "Overige uitgaven (inkoop)";
 - "Overige uitgaven (overig)"

Op de regel “Borgstellingen” hoeft u alleen een toelichting te geven als er bedragen voor borgstellingen zijn ingevuld.

4.4 Toelichting per onderdeel van de module Financiële Positie Vergunningaanvrager

Algemene info & Factsheet

- Op het eerste tabblad vult u de actuele bedrijfsgegevens in. De gegevens worden ingevuld voor de rechtspersoon waarvoor de leveringsvergunning voor elektriciteit, elektriciteit inzake peer-to-peer handel en/of gas wordt aangevraagd (hierna: de rechtspersoon). Wanneer deze rechtspersoon ook levert aan grootverbruikers en/of andere activiteiten uitvoert, moeten die worden genoemd. U vult hier ook in of er sprake is van een (top-)holding in Nederland of buiten Nederland, waar de aanvrager onder valt. Indien er een artikel 2:403 BW-verklaring is afgegeven voor de aanvrager, dan verzoeken wij u dit ook aan te geven en documentatie van deze verklaring te verstrekken.
- De beoordelingsperiode vult u zelf in. De beoordelingsperiode is de meetperiode vanaf de startdatum. Voor de aanvraag geldt een meetperiode van 12 maanden. De startdatum dient gelijk te zijn aan de datum van de vergunningaanvraag plus acht weken. De aanvrager geeft ook aan wat de datum is waarop de module is ingevuld.
- U vult de gegevens in over het aantal eindafnemers en de relaties van de aanvrager met andere partijen, zoals inkooppartners, partijen waaraan de balanceringsverantwoordelijkheid is overgedragen en financiers.
- U vult ook de Unieke identificatiecodes die van toepassing zijn in. Een toelichting hierover staat in paragraaf 3.4.

Cashflow

Dit onderdeel betreft een cashflow prognose over de periode van 12 maanden vanaf de ingevulde startdatum. Het gaat hier om een totaaloverzicht over de meetperiode van (verwachte) ontvangsten en uitgaven.

- De beginstand en de eindstand in het cashflow overzicht moet gelijk zijn aan het totaal van de liquide middelen in de balans²⁰.
- Effecten als facturering door middel van voorschotten, vooruitbetaling bij inkoop, afnamepatronen van eindafnemers, en dergelijke moeten in de ingevulde cijfers naar voren te komen.
- De bedragen moeten exclusief BTW worden ingevuld.
- De van eindafnemers ontvangen BTW en aan leveranciers betaalde BTW moet worden ingevuld op de regels ‘ontvangen BTW’ en ‘uitgaven BTW’.
- De ingevulde cijfers moeten het moment van afdrachten zoals BTW en energiebelasting laten

²⁰ Ook als dit totaal negatief is; in dat geval neemt de aanvrager de liquide middelen negatief onder de activa op in de balans.

zien.

- In de regel “Start cumulatief” vult u de daadwerkelijke beginstand van de liquide middelen in vanaf de begindatum van de meetperiode.
- In de regel “Opeisbare financiering” vult u het bedrag in dat u volgens eventueel gemaakte financiële afspraken kunt opeisen in een gegeven maand. Indien u in een bepaalde maand al (een gedeelte van) eventuele financiering hebt opgenomen, dan vermindert u het totaal aan opeisbare financiering in de maanden daarna met dat bedrag.
- Voor de cashflow geldt dat u drie scenario’s moet beschrijven²¹:
 - Basisscenario: in dit scenario vult u het uitgangsscenario in. U kunt voor de inkooprijzen gebruik maken van de prijscurve die op het moment van aanleveren geldt. Deze curve kunt u vinden op de website van bijvoorbeeld EEX en ICE.²² Houd hierbij rekening met de startdatum van inkoop (die is gelijk aan de datum van de vergunningaanvraag plus acht weken, net zoals de rest van het template). Maak een screenshot van de prijzen op de websites van ICE en EEX en stuur deze mee bij de aanvraag.
 - Stressscenario prijsdaling: in dit scenario houdt u rekening met onderstaande vier factoren:
 - Een halvering van de energiemarktprijzen ten opzichte van de prijscurve gehanteerd in het basisscenario. Dit wordt automatisch berekend aan de hand van de door u ingevoerde prijscurve.
 - Een vermindering van 22% van het gasvolume gedurende de eerstvolgende 12 kalendermaanden ten opzichte van het basisscenario. Deze 22% te veel ingekochte energie wordt verkocht tegen de gehalveerde energiemarktprijs uit de vorige bullet.
 - Een stijging van 50% van de maandelijkse onbalanskosten ten opzichte van het basisscenario.
 - Een 2%-punt hoger aantal vertrekkende klanten per kalendermaand ten opzichte van het basisscenario.
 - Stressscenario prijsstijging: in dit scenario houdt u rekening met onderstaande vier factoren:
 - Een verdubbeling van de energiemarktprijzen ten opzichte van de prijscurve gehanteerd in het basisscenario. Dit wordt automatisch berekend aan de hand van de door u ingevoerde prijscurve.
 - Een stijging van 15% van het gedurende de eerstvolgende 12 kalendermaanden ingekochte gasvolume ten opzichte van het basisscenario. Dit 15% extra in te kopen gasvolume wordt gekocht tegen de verdubbelde energiemarktprijs uit de vorige bullet.
 - Een stijging van 50% van de maandelijkse onbalanskosten ten opzichte van het basisscenario.
 - Een oninbare omzet die per kalendermaand 2%-punt hoger is ten opzichte

²¹ Zie ook de Beleidsregel financiële weerbaarheid energieleveranciers.

²² Voor elektriciteit zie [Market Data Hub | EEX](#) en voor gas zie [Dutch TTF Natural Gas Futures](#). Als deze niet beschikbaar zijn, kunt u een andere relevante broker gebruiken.

van het basisscenario.

In totaal verzoekt de ACM u dus drie verschillende prognoses aan te leveren; het basisscenario en beide stressscenario's.

Resultaten

Dit onderdeel gaat over een verwachte winst- en verliesrekening²³ over de periode van één jaar vanaf de ingevulde startdatum. De totale ontvangsten en de totale uitgaven worden automatisch overgenomen uit het blad "Cashflow".

- Om tot een realistische inschatting van het resultaat te komen, moet u ook de mutatie debiteuren/overige vorderingen en crediteuren/overige schulden opnemen in het overzicht²⁴.
- U vult een "Resultaten" werkblad in voor het alle scenario.

Balans

Dit gaat over twee beknopte balansoverzichten, één aan het begin en één het eind van de meetperiode. De meetperiode is één jaar vanaf de ingevulde startdatum. De totale activa en passiva van de beginbalans en de totale activa en passiva van de ingeschatte balans moeten aan elkaar gelijk zijn (er wordt afgerond op hele getallen).

- De beginbalans in het informatieverzoek moet overeenkomen met de balans zoals deze op dezelfde datum in de financiële administratie van de rechtspersoon is opgenomen.
- De balans per begindatum van de meetperiode moet u op basis van realisatie in te vullen.
- De balans per einddatum van de meetperiode moet u op basis van verwachtingen invullen.

Vragen financiële positie

De ACM vraagt in dit werkblad naar enkele verwachtingen die uw onderneming heeft over de huidige energiemarkt. Dit gaat o.a. over de belangrijkste risico's die u momenteel ziet, de consequenties hiervan voor de financiële weerbaarheid van uw onderneming en de inkoopstrategie. Vul uw antwoorden op de vragen in de groene velden in.

Dataverwerking

In dit werkblad wordt informatie verzameld die u in andere werkbladen hebt ingevuld. Dit werkblad dient enkel ter verwerking van de data voor de ACM. U wordt verzocht niets in te vullen of aan te passen in dit werkblad.

5 Technische kwaliteit

Onder technische kwaliteit wordt volstaan dat u:

- De inkoop van elektriciteit en/of gas en het daarvoor benodigde transport;

²³ Resultatenrekening.

²⁴ Voorbeeld: een factuur voor inhuur van uitzendkrachten gedurende de maand oktober ad EUR 10.000 wordt ontvangen in november en betaald in december. In de cashflow is dit een uitgaaf van EUR 10.000 in de maand december. Via de regel mutatie crediteuren/overige schulden zorgt de aanvrager dat de kosten niet in december maar in oktober vallen.

- Over een gedegen inkoopstrategie beschikt; en,
- De balanceringsverantwoordelijkheid moet hebben geregeld voor de levering aan eindafnemers met een kleine aansluiting.

5.1 Inkoop en transport van elektriciteit, elektriciteit inzake peer-to-peer handel en/of gas

Voor een vergunningaanvraag voor het leveren van elektriciteit, elektriciteit inzake peer-to-peer handel en/of gas moet u aantonen dat u, vanaf het moment dat de vergunning wordt verleend, op een betrouwbare wijze elektriciteit en/of gas kan leveren aan eindafnemers met een kleine aansluiting. Hiervoor moet u de door u gesloten overeenkomsten voor de inkoop en transport van elektriciteit en/of gas verstrekken aan de ACM.

Om de leveringszekerheid te versterken en de risico's voor de leveringszekerheid verder te minimaliseren, mag een inkoopovereenkomst van een vergunninghouder voor de levering van elektriciteit, elektriciteit inzake peer to-peer handel of gas aan eindafnemers met een kleine aansluiting geen beding bevatten die het mogelijk maakt om de overeenkomst voortijdig te beëindigen door opschorting, opzegging of ontbinding in het geval van verleende of aangevraagde surseance van betaling, verklaring of aanvraag van faillissement of als er sprake is van intrekking van de vergunning. Omdat er voor het balanceren ook energie moet worden ingekocht, geldt dit verbod ook voor de inkoop van balanceringsverantwoordelijkheid ten behoeve van die levering.²⁵

Let er bij het afsluiten op of in de overeenkomst voor de inkoop van elektriciteit en gas en de inkoop van balanceringsverantwoordelijkheid ten behoeve van de levering niet een dergelijk beding staat. Overeenkomsten waarin een dergelijk beding is opgenomen, voldoen niet aan de vereiste van de technische kwaliteit van de vergunning. Dit betekent dat de ACM u geen vergunning kan verlenen.

5.2 Gedegen inkoopstrategie

U moet beschikken over een gedegen inkoopstrategie. Om dit aan te tonen, moet u naast een inkoopstrategie ook een inkoopcontract aan de ACM verstrekken waaruit dit blijkt.²⁶ De norm is dat een leverancier zijn afgesloten leveringsovereenkomsten volledig afdekt.²⁷ De verwachte verplichtingen voor de levering van elektriciteit of gas in de leveringsperiode waarin de prijs vaststaat moeten zijn afgedekt. U moet in staat zijn om aan te tonen dat uw inkoopcontract(en) u in staat stellen om voor deze afdekking te zorgen. Als u niet over dergelijke inkoopstrategie beschikt, kan dit tot problemen leiden als de inkooprijzen fluctueren. Het inkoopcontract moet een initiële looptijd van minimaal één jaar hebben om de leveringszekerheid af te dekken.²⁸

²⁵ Zie Toelichting Energiebesluit op artikel 2.19 van het Energiebesluit.

²⁶ Artikel 2.30 van de Energieregeling.

²⁷ Zie artikel 2.30 van de Energieregeling en de toelichting bij dit artikel.

²⁸ Zie Toelichting Energieregeling op artikel 2.30 van de Energieregeling.

Peer-to-peerinkoopverplichting

Voor vergunninghouders elektriciteit inzake peer-to-peer handel geldt een aanvullende verplichting op het terrein van inkoop. Een peer-to-peer handelaar mag niet meer elektriciteit via peer-to-peer verkopen aan afnemers met een kleine aansluiting dan hij heeft verkregen via aanbod van actieve afnemers (artikel 2.5 lid 5 Energiewet). Deze peer-to-peerinkoopverplichting geldt op klantportefeuilleniveau.

Bij de vergunningaanvraag moet u:

- Een **procesbeschrijving** op te nemen waarin u uitlegt hoe u aan deze verplichting gaat voldoen.
- Een **prognose** geven van de verwachte inkoop en verkoop van elektriciteit op zowel groothandelsmarkten als door middel van peer-to-peer handelen over de eerste 12 maanden nadat u de vergunning hebt gekregen.

De ACM beoordeelt of uw proces voor de inkoopverplichting goed functioneert. In het bijzonder wordt er gelet op de kwaliteit van uw prognose en procesbeschrijving.

5.3 Balanceringsverantwoordelijkheid elektriciteit, elektriciteit inzake peer-to-peer handel en/of gas

Voor een vergunningaanvraag voor het leveren van elektriciteit, elektriciteit inzake peer-to-peer handel en/of gas moet u aantonen de balanceringsverantwoordelijkheid op een goede manier te hebben geregeld. Dit kan op twee manieren:

- U heeft zelf een erkenning als volledig balanceringsverantwoordelijke voor gas en elektriciteit door Gasunie Transport Services (GTS) en TenneT en kunt deze overleggen.
- U heeft een overeenkomst voor het overdragen van de balanceringsverantwoordelijkheid voor gas en elektriciteit aan een derde die door GTS en TenneT erkend is als volledig balanceringsverantwoordelijke en kunt deze overleggen.

Overeenkomst voor het overdragen van balanceringsverantwoordelijkheid

Een overeenkomst voor het overdragen van balanceringsverantwoordelijkheid moet voor een voldoende lange termijn zijn afgesloten. Dit moet minimaal één jaar zijn.²⁹ Het is toegestaan om in de overeenkomst een bepaling op te nemen waarin staat dat de overeenkomst pas zal ingaan wanneer door de ACM aan de aanvrager een vergunning is verleend. Op deze manier is de overeenkomst wel al bindend.

Let op: Bibob

Bij het uitbesteden van processen, zoals de inkoop en balanceringsverantwoordelijkheid, kan de

²⁹ Zie Toelichting Energieregeling op artikel 2.32 van de Energieregeling.

ACM het Bibob-onderzoek uitbreiden naar de ondernemingen aan wie u de processen uitbesteed.
Voor meer informatie zie paragraaf 6.2.

6 Integriteit

Voor het aanvragen van een vergunning voor de levering van elektriciteit, elektriciteit inzake peer-to-peer handel en/of gas aan een eindafnemer met een kleine aansluiting moet een Verklaring Omtrent Gedrag Rechtspersoon (hierna: VOG RP) en een Bibob-vragenformulier worden aangeleverd. Vanwege privacyoverwegingen verzoeken wij u vriendelijk deze documenten uitsluitend via Cryptshare aan ons toe te sturen. (Zie paragraaf 1.2.1.)

Een Verklaring Omtrent het Gedrag is een door het Nederlandse ministerie van Justitie en Veiligheid afgegeven verklaring waaruit blijkt dat iemands gedrag in het verleden geen bezwaar vormt voor het vervullen van een taak of functie. De verklaring wordt afgegeven door Justis, de screeningsautoriteit van Nederland. Justis valt onder het Ministerie van Justitie en Veiligheid.

Met een VOG RP kunt u de ACM laten zien dat er geen strafbare feiten zijn gepleegd die een risico vormen voor het werk of de taak die u wilt uitvoeren. In paragraaf 6.1 vindt u meer informatie hoe u een VOG RP aanvraagt.

Volgens de Wet Bibob³⁰ mag de ACM de achtergrond onderzoeken van de onderneming en personen die bij de ACM een vergunning aanvragen of van de ACM hebben verkregen, maar ook de achtergrond van het zakelijke netwerk van de onderneming en personen mag worden onderzocht.

Voor dit onderzoek moet u een Bibob-vragenformulier invullen. Dit formulier heeft de ACM nodig om na te gaan of de onderneming geen criminele activiteiten faciliteert, om afnemers met een kleine aansluiting te beschermen en om de concurrentiepositie van bonafide vergunninghouders te waarborgen. In paragraaf 6.2 vindt u meer informatie over het Bibob-vragenformulier.

6.1 Instructie VOG Rechtspersoon

De VOG RP is een document dat u nodig heeft om aan de ACM te bewijzen dat er geen strafbare feiten gepleegd zijn die een risico vormen voor een bepaalde taak of functie. Met een VOG RP kan een bedrijf zijn betrouwbaarheid aantonen. U vraagt dit document **digitaal** aan via de website van Justis.³¹ In het aanvraagformulier kruist u bij het doel van aanvraag de optie vergunning energieleverancier aan. Op de vergunningenpagina op onze website staat ook de link naar de website van Justis vermeld.³²

³⁰ De Wet Bibob staat voor '[Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur](#)'.

³¹ <https://justis.nl/producten/vog-voor-rechtspersonen-vog-rp>.

³² <https://www.acm.nl/nl/energie/elektriciteit-en-gas/energie-verkopen/energie-leveren-met-vergunning/energievergunning-aanvragen>

Voor een VOG RP-aanvraag kijkt Justis naar strafbare feiten die zijn gepleegd in de periode van vier jaar voorafgaand aan de aanvraag.

Het aanvragen van een VOG RP neemt tijd in beslag. De gangbare termijn hiervoor is 8 weken. De VOG RP mag op het tijdstip van indienen van de vergunningaanvraag niet ouder zijn dan twee maanden. Houd rekening met deze termijnen, zodat u bij de aanvraag geen verouderde VOG aanlevert. Als u de VOG niet tegelijkertijd indient met uw vergunningaanvraag, dan is uw aanvraag niet compleet en loopt uw aanvraag mogelijk vertraging op. De vergunning wordt geweigerd als u niet de gevraagde VOG RP kan verstrekken.

Het overleggen van een VOG RP betekent niet automatisch dat de betrouwbaarheid van de desbetreffende rechtspersoon buiten twijfel staat. De ACM voert bij het aanvragen van een vergunning voor de levering van elektriciteit, elektriciteit inzake peer-to-peer handel en/of gas aan een eindafnemer met een kleine aansluiting, ook altijd zelf nog een Bibob-onderzoek uit (zie paragraaf 6.2). Blijkt uit het Bibob-onderzoek dat er gevaar bestaat dat uw bedrijf betrokken is bij criminele activiteiten, dan kunnen we uw aanvraag tot vergunning weigeren.

Een VOG RP aanvragen kost geld, het precieze bedrag vindt u op de website van Justis. Deze kosten moeten u zelf betalen en deze kosten komen boven op de kosten voor de vergunningaanvraag. Meer informatie hierover vindt u op onze website op de pagina 'Wijziging melden voor uw energievergunning'.³³

6.1.1 Functionaris met een niet-Nederlandse nationaliteit

Voor een VOG RP wordt een bestuurder/vennoot met een niet-Nederlandse nationaliteit niet gescreend. Ook wanneer een bestuurder met de Nederlandse nationaliteit (een periode van) de afgelopen 5 jaar buiten Nederland woonachtig is geweest, vindt er geen screening voor die periode plaats. Voor alle bestuurders die niet aan deze voorwaarden voldoen en niet worden gescreend via een VOG RP dient u aan te geven waar de betreffende functionaris in de afgelopen 5 jaar woonachtig is geweest en een vergelijkbare verklaring hiervoor aan te leveren:

- Wanneer een functionaris met niet-Nederlandse nationaliteit in Nederland woonachtig is geweest (ingeschreven heeft gestaan in de Basisregistratie Personen, BRP), dient voor hem of haar voor die periode een Verklaring Omtrent het Gedrag voor natuurlijke personen (VOG NP) te worden aangevraagd en ingediend bij uw aanvraag.
- Wanneer een functionaris met niet-Nederlandse nationaliteit buiten Nederland woonachtig is geweest, dient de betreffende functionaris een zogenoemd *criminal records extract* of vergelijkbare verklaring aan te leveren: een verklaring waarin een bevoegde autoriteit verklaart dat de te toetsen persoon geen strafbare feiten heeft gepleegd die relevant zijn voor de betreffende functie.
- Wanneer een functionaris met de Nederlandse nationaliteit (een periode in de afgelopen 5

³³ <https://www.acm.nl/nl/energie/elektriciteit-en-gas/energie-verkopen/energie-leveren-met-vergunning/wijziging-melden-voor-uw-energievergunning>

jaar) buiten Nederland woonachtig is geweest, dient deze voor die periode ook een *criminal records extract* of een vergelijkbare verklaring van een daartoe bevoegde autoriteit aan te leveren.

Indien de te toetsen persoon in de afgelopen 5 jaar in verschillende landen woonachtig was, moeten mogelijk dus meerdere *criminal records extracts* of vergelijkbare verklaringen worden aangeleverd.

Als de *criminal records extract* of vergelijkbare verklaring niet is opgesteld in de Nederlandse of Engelse taal, dan dient deze te worden aangeleverd samen met een vertaling in een van deze twee talen, opgesteld door een in Nederland wettelijk beëdigd vertaler. Daarnaast mag de verklaring niet ouder zijn dan twee maanden op het moment van indienen van de aanvraag.

Het is aan de ACM om te beoordelen of een verklaring in afdoende mate vergelijkbaar is met een VOG Natuurlijk Persoon (NP) en in ieder geval aantoon dat er geen strafbare feiten zijn gepleegd die een risico kunnen vormen voor het werk of de taak die zal worden uitgevoerd.

6.2 Instructie Bibob-vragenformulier

Het Bibob-vragenformulier vindt u op onze website bij alle ander documenten die u moet aanleveren voor een aanvraag van een vergunning. Dit formulier moet ingevuld, ondertekend en gedagtekend worden aangeleverd bij de aanvraag. Daarnaast moet u ook de documenten aanleveren waar in het formulier aan wordt gerefereerd. Zonder dit formulier en de gevraagde documenten kan de ACM uw aanvraag niet in behandeling nemen. Het formulier moet volledig worden ingevuld. Wanneer er informatie ontbreekt, kan de ACM uw aanvraag niet verder beoordelen.

6.2.1 Door wie moet het Bibob-vragenformulier worden ingevuld?

Het Bibob-aanvraagformulier moet door de *betrokkene* worden ingevuld. Bij een *rechtspersoon*, zoals een besloten vennootschap (BV), of een naamloze vennootschap (NV), een vereniging of een stichting is de betrokkene de *rechtspersoon* zelf.

Is de betrokkene een *rechtspersoon*? Dan moet de betrokkene op het Bibob-vragenformulier invullen wie de leidinggevende is. Volgens de Wet Bibob is dit de persoon die leidinggeeft of heeft gegeven aan de onderneming. Het invullen namens de *rechtspersoon* gebeurt meestal door een daartoe bevoegde bestuurder als leidinggevende in de zin van de Wet Bibob.

Let op: Soms zijn er meerdere leidinggevend.

Direct en indirect leidinggevend

In het formulier hebben we het over directe en indirecte leidinggevend:

- Direct leidinggevende: de natuurlijke persoon of rechtspersoon die in een directe relatie staat tot de onderneming, meestal de bestuurder. De directe leidinggevende staat vaak ingeschreven bij de Kamer van Koophandel als bestuurder van de onderneming.

- Indirect leidinggevende: de natuurlijke persoon of rechtspersoon die in een indirecte relatie staat tot de onderneming. Meestal is deze (rechts)persoon de bestuurder of aandeelhouder van de direct leidinggevende.

Let op: Het feit dat personen als bedrijfsleider of leidinggevende op een vergunning staan, hoeft niet te betekenen dat zij ook volgens de Wet Bibob leidinggevende zijn.

Uiteindelijk leidinggevende

In dit formulier bedoelen we met uiteindelijk leidinggevende de natuurlijke persoon die eindverantwoordelijk is voor de betrokkene en de leiding heeft over de hele organisatie. Vaak is dit de bestuurder van de onderneming. Als er sprake is van meerdere leidinggevende (rechts)personen, gaat het om de natuurlijke persoon die bovenaan de keten staat van de aanvrager.

6.2.2 Landelijk Bureau Bibob

De ACM voert een eigen onderzoek uit, de Bibob-toets³⁴. Als dit onderzoek onvoldoende uitsluitsel geeft over de integriteit van de aanvrager en de integriteit van het zakelijke netwerk van de aanvrager, wat nodig is om crimineel misbruik van een vergunning te voorkomen, dan kan de ACM het Landelijk Bureau Bibob (hierna: LBB) vragen onderzoek te doen en een advies te verlenen over de vraag of er een risico is op crimineel misbruik (hierna: Bibob-advies).

Wanneer de ACM het LBB om advies vraagt, wordt u hiervan op de hoogte gesteld met een notificatiebrief. De termijn voor het behandelen van uw aanvraag wordt dan opgeschort.

De adviestertermijn voor het LBB bedraagt in principe acht weken met een verlengingsmogelijkheid van vier weken. Ook kan het LBB om aanvullende informatie verzoeken aan de betrokkene of aan de ACM. Dan wordt de adviestertermijn van het LBB opgeschort, maar ook termijn die de ACM hanteert voor het beslissen op uw aanvraag wordt hierbij verder opgeschort.

27/27

³⁴ Artikel 7a van de Wet Bibob